

Ecologische inventarisatie

KADER

In het kader van de planologische procedure is inzicht gewenst in de effecten van de beoogde plannen op natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming). Hiertoe is een ecologische inventarisatie uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 11 juli 2017 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: zonnig, circa 22°C en een zwakke wind.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft een grotendeels verhard terrein met bebouwing (supermarkt), parkeerplaatsen en borders. In en direct rond het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig.

De plannen bestaan uit de bouw van een nieuwe supermarkt en herinrichting van het omliggend gebied. Hiertoe wordt de huidige bebouwing gesloopt en opgaand groen verwijderd.

Westzijde plangebied met parkeerplaats en zicht op supermarkt

Noordzijde supermarkt

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).
- Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna¹ (NDFF) via Quickscanhulp.nl² (© NDFF - quickscanhulp.nl 17-07-2017 11:25:24) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied verschillende beschermde dier- en plantensoorten bekend zijn. Het gaat daarbij om enkele zoogdieren, amfibieën en diverse broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Onderstaand wordt (indien van toepassing) nader ingegaan op deze en andere soort(groep)en.

¹ Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

² Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

De beplanting in het plangebied betreft tuinplanten en heesters (zoals crocosmia, ribes, liguster en mahonie) in borders. Tevens staan er enkele jonge bomen (waaronder zomereik en witte els). Beschermde plantensoorten zijn niet waargenomen en evenmin te verwachten.

De bebouwing (ruimte onder de dakpannen) is in potentie geschikt voor de jaarrond beschermde huismus. Tijdens het veldbezoek zijn op enkele plaatsen dakpannen opgelicht, hierbij zijn geen nesten aangetroffen. Het veldbezoek vond echter plaats buiten de onderzoeksperiode voor huismus en geeft geen uitsluitsel over het voorkomen van huismus. In beplanting in het plangebied en omgeving kunnen verder algemene soorten als merel, vink en houtduif tot broeden komen.

De bebouwing kan tevens verblijfplaatsen van vleermuizen bevatten. Vleermuizen kunnen de bebouwing (spouw of restruimtes onder het dak) bereiken via open stootvoegen en openingen bij de dakpannen. De bomen in het plangebied zijn te jong en hebben een te geringe omvang waardoor ze geen geschikte ruimtes voor vleermuizen hebben.

Het plangebied vormt een klein deel van het foerageergebied van vleermuizen. Te verwachten soorten zijn gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger die ook uit de gegevens (Quickscanhulp.nl) naar voren komen. Er is geen sprake van lijnvormige landschapselementen die als vliegroute fungeren.

In het plangebied en de directe omgeving zijn verder enkele algemene beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten zoals huisspitsmuis, egel en gewone pad te verwachten. Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling van de verbodsartikelen. Geschikt leefgebied voor beschermde niet-vrijgestelde soorten uit de soortgroepen amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden is niet aanwezig in het plangebied.

TOETSING

Met de sloop van de bebouwing kunnen nestplaatsen van huismus en verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van deze jaarrond beschermde soorten is nodig om vast te stellen of nest- en verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Het plangebied verandert enigszins als foerageergebied voor vleermuizen maar zal niet als zodanig verloren gaan. Bovendien is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het

broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele vrijgestelde beschermde soorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming (Wnb) en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur, EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van het Rijk. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

Het dichtstbijzijnde beschermd natuurgebied in het kader van de Wnb betreft Natura 2000-gebied IJsselmeer op ongeveer 5 km ten zuiden van het plangebied. Aangewezen gebieden in het kader van het NNN liggen op een afstand van ruim 500 m ten zuiden en westen van Balk.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden en ligging van het plangebied (ten opzichte van beschermde gebieden) en de aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Wnb en NNN op voorhand worden uitgesloten.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Aanvullend onderzoek in het kader van soortenbescherming vanuit de Wnb is nodig ten aanzien van huismus en vleermuizen. Uit het aanvullend onderzoek kan naar voren komen dat een ontheffing van de Wnb met betrekking tot soorten nodig is.

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Aanvullend onderzoek in het kader van gebiedsbescherming vanuit de Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Een vergunning op grond van de Wnb voor gebieden is op voorhand niet nodig voor de beoogde activiteiten. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân 2014.